

Akademik Ladislav Szántó

(30. 4. 1894 — 22. 4. 1974)

Dňa 22. apríla 1974 zomrel po dlhotrvajúcej chorobe, týždeň pred 80. narodeninami, akademik Ladislav Szántó, zaslužilý člen KSC, doktor filozofických vied, profesor Vysokej školy ekonomickej a dlhoročný riaditeľ Filozofického ústavu SAV.

V osobe Ladislava Szántóa odchádza jeden z prvých a popredných predstaviteľov marxistickej filozofie a politickej ekonómie, hlboko teoreticky mysliaci vedec-ideológ, veľký priateľ Sovietskeho zväzu, socializmu a veci proletariátu, oddaný bojovník, človek vynikajúcich ľudských kvalít.

Akademik Ladislav Szántó sa narodil 30. apríla 1894 v Uhrovci v početnej maloroľníckej rodine. Učiteľský ústav skončil v Lučenci, potom študoval na Vysokej škole pedagogickej v Budapešti. Medzitým vypukla prvá svetová vojna, Szántó odišiel zo štúdií na front a r. 1915 sa dostal do zajatia na ruskom fronte. Bol internovaný v zajateckom tábore v Krasnojarsku, kde sa stal členom marxistického krúžku. Ako príslušník Internacionálnej brigády bol r. 1920 prijatý za člena Všezväzovej strany bolševikov a r. 1921 do Komunistickej strany Československa. V rokoch 1954—1957 bol členom Ústredného výboru KSS.

Do nášho filozofického a ideovo-politického života vstúpil v dvadsiatych rokoch početnými článkami a štúdiami, ktorými významne prispieval k šíreniu marxisticko-leninskej filozofie i k rozpracovaniu závažných teoretických problémov na úseku marxistickej ideológie. Svoj bádateľský záujem sústreďoval predovšetkým na základné kategórie marxisticko-leninskej filozofie, na problémy marxistickej dialektickej metódy a filozofie prírodných vied. Už v tomto období venoval zvýšenú pozornosť otázkam vzťahu vedy, ideológie a politiky.

Aj po oslobodení je práca s. Szántóa spätá s ideovo-politickým bojom Komunistickej strany Československa. Popri všestrannej politicko-spoločenskej aktivite pracoval ďalej teoreticky v oblasti dialektického materializmu a marxistickej gnozeológie. Záslužnú prácu vykonal aj pri rozpracúvaní aktuálnych otázok dialektickej logiky, politickej ekonómie a socialistickej kultúry. Svojimi prácami, najmä v posledných rokoch, ako aj svojou vedecko-pedagogickou činnosťou významne sa pričínil o oživenie a dôkladné uplatňovanie leninských princípov v oblasti našej ideológie. Medzi najpozoruhodnejšie publikácie patria: *O úlohe osobnosti v dejinách*

(1948), *Hospodárstvo dvoch svetov* (1948), *Vybrané state* (1962), *Čo nám treba* (1963) a jeho autobiografia *Október a moja cesta k marxizmu* (1967), ktorá bola preložená aj do češtiny.

Životu a dielu akademika Ladislava Szántóa sme venovali minulé číslo časopisu *Filozofia* (2/1974).

Akademik Ladislav Szántó bol skúseným dlhoročným pedagógom, organizátorom vedeckej práce, osobnosťou pevného socialistického morálneho charakteru. Jeho ľudské vlastnosti, schopnosť vytvárať úprimný súdružský pracovný kolektív a riešiť uvážlivo a so znalosťou veci zložité teoretické i praktické problémy robili ho obľúbeným v kruhu spolupracovníkov. Jeho veľká vedecká a politická autorita získali mu vážnosť v celom našom kultúrnom i verejnom živote. Česť jeho svetlej, nezabudnuteľnej pamiatke.